

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi indeksiehdon käytön rajoittamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki indeksiehdon käytön rajoittamisesta. Laki tulisi voimaan vuoden 2001 alusta ja olisi voimassa vuoden 2003 loppuun. Uusi laki olisi pääsääntöisesti samansisältöinen kuin

vuoden 2000 loppuun voimassa oleva laki. Lain sisältöä ehdotetaan tarkennettavaksi perustuslain asetuksenantovaltaa koskevien säännösten ja eräiden muiden säädösmuutosten vuoksi.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Indeksiehtolainsäädännön yleisperiaatteet

Suomessa noudatetaan rahasaamisia koskevilla sopimuksissa pääsääntöisesti nimelisarvoperiaatetta, jolloin rahan arvon muutoksia velvoitteen syntymishetken ja täyttämisaikakohdan välillä ei oteta huomioon. Rahan yleinen arvo muuttuu inflaation johdosta rahan reaaliarvon vähentyessä.

Rahan arvon epävakaisuuden vuoksi nimelisarvoperiaatteesta on haluttu poiketa. Indeksiehdon käytöllä voidaan suoritusvelvollisuutta tarkistaa rahan arvon vaihtelun mukaisesti. Tässä tarkoituksessa on laadittu sopimusehtoja, joiden mukaan rahasaaminen on sidottu rahan reaaliarvoon. Tällaisten sopimusehtojen käyttö oli tavallista 1920-luvun lopusta taloudellisen kehityksen turvaamisesta vuosina 1968—1969 annetun lain (207/1968) eli niin sanotun vakauttamislain säätämiseen saakka. Tuolloin laajalti levinnyt indeksisidonnaisuusjärjestelmä purettiin, koska pelättiin järjestelmän johtavan uuteen inflaatiokauteen vuonna 1967 suoritettun devalvaation jälkeen. Indeksisidonnaisuuden sääntelyä on sittemmin jatkettu. Sääntely on toteutettu useilla eri tason säädöksillä, jotka ovat olleet määräaikaista. Nykyisin indeksiehtojen käytöstä säädetään indeksiehdon käytön rajoittamisesta annetussa laissa (1222/1994), jäljempänä *indeksiehtolaki*. Indeksiehdon käytöstä vuosia 1998 ja 1999

koskevilla työ- ja virkaehtosopimuksissa annetun lain (1352/1997) mukaan työmarkkinajärjestöjen 12 päivänä joulukuuta 1997 allekirjoittamaan tulopoliittiseen sopimukseen sisältyvä indeksiehto voidaan ottaa työ- ja virkaehtosopimuksiin. Muiden indeksiehtojen ottaminen työ- ja virkaehtosopimuksiin kielletään lain 1 §:ssä. Laki oli voimassa 1 päivästä tammikuuta 1998 15 päivään tammikuuta 2000.

Lakiperusteisesti indeksiin sidottuja ovat olleet jo pitkään esimerkiksi elatusavut ja eläkkeet. Indeksiehdon käyttöä on perusteltu sosiaalisilla näkökohdilla sekä oikeudenmukaisuuden ja kohtuuden vaatimuksella, jolloin keskeisenä perusteluna on ollut se, että rahan arvon muutos ei saa liiaksi vaikuttaa suoritusten alkuperäiseen tasapainoon.

Indeksiehtolain 1 §:n 1 momentin mukaan hintojen, palkkojen, ansioiden tai muiden kustannusten kehitystä kuvaavan indeksin muutoksiin perustuvan indeksiehdon tai muun siihen verrattavan sidonnaisuuden ottaminen sopimukseen on kielletty, jollei laista muuta johdu. Kielto koskee vain sopimuksia, jolloin indeksiehdon ottaminen on sallittua esimerkiksi testamenttiin, yhtiöjärjestykseen tai tuomioistuimen päätökseen. Pykälän 2 momentissa on luettelo indeksiehtolain mukaan sallituista ehdoista. Esimerkiksi vuoden 1991 alusta on ollut sallittua sitoa korkokanta arvopaperimarkkina- ja arvopaperimarkkina- (495/1989) tarkoitetussa arvopaperipörssissä noteerattujen osakkeiden hintojen kehitykseen. Vuoden 1995 alusta korkokannan suuruus on voinut määräytyä myös suhteessa

Euroopan talousalueella sijaitsevassa tai toimivassa viranomaiselta toimiluvan saaneessa arvopaperipörssissä noteerattujen osakkeiden hintojen kehitykseen. Vuoden 1998 alusta korkokannan suuruus on voinut määräytyä myös suhteessa muussa julkisessa kaupankäynnissä tai näihin rinnastettavassa, toisessa valtiossa toimivassa, viranomaiselta toimiluvan saaneessa arvopaperipörssissä kaupankäynnin kohteeksi otettujen osakkeiden hintojen kehitykseen.

Indeksiehtolain 2 §:ssä on lueteltu poikkeukset lain 1 §:n 1 momentin pääsäännöstä. Indeksiehtolakia ei lain 2 §:n 6 kohdan mukaan sovelleta esimerkiksi sopimuksiin, jotka koskevat tavaroiden tai palvelusten myyntiä ulkomaille, tavaroiden tai palvelusten hankintaa ulkomailta taikka kansainvälisiä rahatai rahtimarkkinoita tai jotka muuten ovat kansainvälisluonteisia, vaikka sanottuihin sopimuksiin muuten olisi sovellettava Suomen lakia.

Vuoden 1995 alusta on ollut sallittua ottaa indeksiehto eräisiin maanvuokrasopimuksiin ja henkilöliikennesopimuksiin (2 §:n 10—12 kohta).

Indeksiehtolain 3 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto voi päätöksellään sallia hyväksymänsä indeksiehton ottamisen sellaiseen päätöksen voimaantulon jälkeen tehtävään rakennusurakkasopimukseen, jonka mukainen urakka-aika on vähintään 12 kuukautta. Kyseisen pykälän nojalla on annettu valtioneuvoston päätös rakennusurakkasopimuksissa käytettävistä indeksiehdoista (1028/1996).

Indeksiehtolain vastaista toimintaa ei ole säädetty rangaistavaksi, mutta lain 5 §:n mukaan indeksiehto, joka on lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen, on mitätön.

Indeksiehtolakia on muutettu neljä kertaa. Vuonna 1995 muutettiin huoneenvuokralainsäädännön uudistamisen yhteydessä indeksiehtolain 2 §:n 8 kohta. Vuoden 1997 alusta voimaan tulleella lailla indeksiehtolain voimassaoloaika jatkettiin kahdella vuodella ja salliin indeksiehton ottaminen muun muassa maakaasua korvaavan seoskaasun toimituksia koskeviin sopimuksiin ja eräitä liikenneväyliä koskeviin sopimuksiin. Vuoden 1998 alusta voimaan tulleella lailla mahdol-

listettiin indeksiehton käyttäminen entistä laajemmin sijoitusinstrumenteissa. Muutoksen perustelut ilmenevät hallituksen esityksestä 159/1997 vp. Vuoden 1999 alusta voimaan tulleella lailla indeksiehtolain voimassaoloaika jatkettiin kahdella vuodella.

1.1. Tarve jatkaa indeksiehtolainsäädännön voimassaoloaika

Sopeutuminen yhteisen rahan asettamiin vaatimuksiin edellyttää niin palkkaratkaisujen kuin muunkin kustannuskehityksen mitoittamista siten, että hintakilpailukyky euroalueen sisällä kaikissa oloissa säilyy, sillä virheiden korjaaminen jälkikäteen on entistä vaikeampaa. Talouden kasvu on osoittautunut ennakoitua paremmaksi, minkä seurauksena käyttöasteet ovat edelleen kohonneet ja myös kapasiteettirajoitteet ovat yleistyneet. Samalla riskit talouden ylikuumenemiseen ja inflaation kiihtymiseen ovat lisääntyneet. Selvää yhteyttä indeksiehtolain ja inflaation välillä ei yksiselitteisesti ole voitu osoittaa. Jos ylikuumenemisriskit alkaisivat joiltakin osin realisoitua, laajamittainen indeksiehtojen käytön salliminen saattaisi kuitenkin osaltaan edistää inflaatiopaineiden leviämistä. Tämän vuoksi on perusteltua, että indeksiehtolain voimassaoloaika jatketaan.

Taloudellisen tilanteen muutokset saattavat tulevaisuudessakin vaatia indeksiehton käytön soveltamisrajoitusten uudelleen tarkistamista, minkä vuoksi on tarkoitustenmukaista, että indeksiehtolaki on edelleenkin määräaikaikainen. Lain voimassaoloaika ehdotetaan jatkettavaksi kolmella vuodella eli vuoden 2003 loppuun.

1.2. Muut muutostarpeet

Perustuslain asetuksenantovaltasäännösten muutosten vuoksi nykyisen indeksiehtolain 3, 4 ja 6 §:ää tulee tarkistaa. Ehdotuksessa ei esitetä indeksiehton käytön sallittavuuteen erityisiä muutoksia. Koska kuitenkin useimpia indeksiehtolain säännöksiä tulisi lähinnä muun lainsäädännön muutosten vuoksi tarkistaa ja koska lakia on jo neljästi aiemmin muutettu, on tarkoituksenmukaista antaa laki kokonaan uudestaan.

2. Esityksen vaikutukset

Ehdotetun kaltaisella talouspoliittisella laila on kansantaloudellista merkitystä inflaation torjunnan kannalta ja myös sopeutettaessa kansantaloutta ulkoisiin häiriöihin. Lain taloudelliset vaikutukset eivät kuitenkaan ole täsmällisesti arvioitavissa, ja ne riippuvat osaksi esimerkiksi kansantalouden kansainvälisestä toimintaympäristöstä. Ehdotettu laki ei lisäisi valtion menoja.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä virkatyönä.

Valmisteluvaiheessa on kuultu Suomen Pankkia, liikenne- ja viestintäministeriötä, ympäristöministeriötä, Tielaitosta, Tilastokeskusta, AKAVA ry:tä, Palvelutyönantajat ry:tä, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:tä, Suomen Kuntaliittoa, Suomen toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry:tä, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:tä sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto ry:tä.

Lausunnonantajilla ei ollut huomauttamista lain voimassaoloajan jatkamiseen. Suomen Pankki kuitenkin totesi, että se suhtautuu periaatteelliselta kannalta lain jatkamiseen kiel-

teisesti. Lainsäädännön lähtökohtana tulisi olla, että euroalueella tulee vallitsemaan hintavakaus, mistä Suomen hintakehitys ei voi oleellisesti ja pitkiä aikoja poiketa. Suomen Pankki lausui, että mikäli jostakin ajankohtaisesta tai käytännöllisestä syystä katsotaan, että indeksiehdon käytön rajoittamista tulee jatkaa lakiesitysluonnoksen tarkoittamalla tavalla, ei Suomen Pankilla ole syytä vastustaa sitä, kun lain säätämisestä ei varsinaista haittaakaan aiheutuisi.

Lausunnoissa esitettyjen kannanottojen perusteella on esitystä muutettu siten, että lain voimassaoloaikaa ehdotetaan jatkettavaksi aiemmin ehdotetun kahden vuoden sijasta kolmella vuodella ja lain 2 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 14 kohta.

4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Eduskunnalle on kuluvan syksyn aikana tarkoitus antaa hallituksen esitys vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotukea koskevasta lainsäädännöstä. Uusi korkotukilaki korvaisi indeksiehtolain 3 §:n momentissa mainitut vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. *Kielletyt ja sallitut ehdot.* Pykälän 1 momentissa on lain pääsääntö eli kieltö ottaa indeksiehto tai siihen verrattava sidonnaisuus sopimukseen, jollei laista muuta johdu. Pykälän 2 momentissa on luettelo indeksiehtolain mukaan sallituista ehdoista. Pykälä vastaa nykyisen lain 1 §:ää. Ehdotetun 2 momentin 1 kohdassa mainitulla hinnalla, johon sopijapuolilla ei ole merkittävää mahdollisuutta vaikuttaa, tarkoitetaan kolmannen henkilön toimittamasta hyödykkeestä, tarvikkeesta tai valmistusaineesta maksettavaa tosiasiallista hintaa. Tämän vuoksi esimerkiksi hankintasopimuksesta tulisi, jotta tämän lain soveltaminen olisi mahdollista, riittävän yksilöidysti käydä ilmi ulkopuolisen toimittajan osuus.

2 §. *Poikkeukset.* Pykälän 1—13 kohdat vastaavat sisällöltään nykyisen lain 2 §:ää. Pykälän 6 kohdan mukaan indeksiehtolakia ei sovelleta sopimuksiin, jotka koskevat tavaroiden tai palvelusten myyntiä ulkomaille, tavaroiden tai palvelusten hankintaa ulkomailta taikka kansainvälisiä raha- tai rahtimarkkinoita tai jotka muuten ovat kansainvälistuonteisia, vaikka sanottuihin sopimuksiin muuten olisi sovellettava Suomen lakia. Tällaisena kansainvälistuonteisena sopimuksena ei voida pitää sopimusta, jossa molemmat sopijapuolet ovat suomalaisia. Näin indeksiehton sisällyttäminen esimerkiksi suomalaisen viejän ja viejän suomalaisen alihankkijan väliseen sopimukseen on pääsääntöisesti kielletty. Pelkästään ulkomaisen sopijaosapuolen mukanaolo ei ole riittävää, vaan edellytyksenä on myös, että sopimuksen tarkoituksena on tavarain tai palvelun siirtäminen maahan tai maasta eikä tavarain tai palvelun kuluttaminen tai jälleenmyynti Suomessa.

Tielaitos jakautuu vuoden 2001 alusta lukien viranomais- ja tilaajatehtäviä hoitavaan Tiehallintoon ja tuotannollista toimintaa suorittavaan Tielikelaitokseen. Tienpidon hankinnat sisältäen myös yleisten teiden hoitourakat avautuvat kilpailulle kokonaan neljän vuoden siirtymäajan kuluessa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että yleisten teiden hoito tulee jatkossa perustumaan kahdenkeskisiin yksityisoikeudellisiin sopimuksiin.

Tiehallinto vastaa urakoiden kilpailuttamisesta, tilaamisesta ja valvonnasta. Tielikelaitos puolestaan tulee kilpailemaan tienhoitourakoista yhdessä alan yksityisten yritysten kanssa.

Hoitourakka on luonteeltaan tienhoidon kokonaispalvelua, joka käsittää tiestön sekä talvi- että kesähoidon. Koska yleisten teiden hoito on tähän mennessä pitkälti tehty Tielaitoksen omana työnä, ovat tienhoidon yksityiset markkinat vasta muotoutumassa. Alalle pyrkivät yrittäjät ryhtyvät tuottamaan palvelua, jonka hinnoitteluun liittyy monia epävarmuustekijöitä ja näin ollen myös kustannusriskejä. Markkinoiden kehittymisen keskeinen edellytys on urakoiden monivuotisuus, joka osaltaan vähentää monia urakkaan liittyviä riskejä. Useampivuotisuus mahdollistaa laitehankinnat ja tukikohtajärjestelyt sekä tiestöön ja hoitotehtäviin perehtymisen usean vuoden tähtäyksellä. Näin madalletaan uusien yrittäjien kynnystä tulla markkinoille ja lisätään kilpailua. Toisaalta useampivuotisuus tuo mukanaan riskin yleisestä kustannustason noususta. Sopimukset pitäisi näin ollen voida sitoa indeksiin, jottei kustannusriski syö monivuotisuudesta muuten saatavaa hyötyä.

Yleisten teiden lisäksi edellä esitetty koskee myös katujen ja muiden vastaavien yleisten alueiden hoitotyötä. Myös kunnat ovat enenevässä määrin siirtymässä ostopalveluiden käyttöön.

Edellä olevan vuoksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 14 kohta, jonka mukaan indeksiehton käyttö sallitaan yleisten teiden, katujen ja muiden vastaavien yleisten alueiden hoitotyötä koskevissa vähintään kolmeksi vuodeksi tehdyissä hoitourakkasopimuksissa.

3 §. *Indeksiehton salliminen rakennusurakkasopimuksissa.* Pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan sallia indeksiehton ottaminen asetuksen voimaantulon jälkeen tehtävään rakennusurakkasopimukseen. Pykälä vastaa nykyisen lain 3 §:ää kuitenkin siten, että aiemman valtioneuvoston päätöksen sijasta asiasta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Pykälän 2 momentissa ei enää mainittaisi asuntotuotantolakia

(247/1966) ja asuntojen perusparantamisesta annettua lakia (34/1979), koska niiden nojalla ei enää tehdä lainoituspäätöksiä.

4 §. *Indeksiehdon salliminen muissa tapauksissa.* Pykälän 1 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan sallia indeksiehdon ottaminen asetuksen voimaantulon jälkeen tehtävään muuhunkin kuin 3 §:ssä tarkoitettuun sopimukseen. Momentti vastaa nykyisen lain 4 §:n 1 momenttia kuitenkin siten, että aiemman valtioneuvoston päätöksen sijasta asiasta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Pykälän 2 ja 3 momentti vastaavat asiasisällöltään nykyisen lain 4 §:n 2 ja 3 momenttia.

5 §. *Seuraamukset.* Pykälä vastaa nykyisen lain 5 §:ää.

6 §. *Tarkemmat säännökset.* Tarkemmat säännökset lain täytäntöönpanosta annettaisiin tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

7 §. *Voimassaolo.* Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001 ja

olemaan voimassa vuoden 2003 loppuun. Ennen lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2. Tarkemmat säännökset

Lain 3 §:n nojalla on tarkoitus antaa valtioneuvoston asetus rakennusurakkasopimuksissa käytettävistä indeksiehdoista, joka sisällöltään vastaisi pitkälti rakennusurakkasopimuksissa käytettävistä indeksiehdoista annettua valtioneuvoston päätöstä.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

indeksiehdon käytön rajoittamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Kielletyt ja sallitut ehdot

Hintojen, palkkojen, ansioiden tai muiden kustannusten kehitystä kuvaavan indeksin muutoksiin perustuvan indeksiehdon tai muun siihen verrattavan sidonnaisuuden ottaminen sopimukseen on kielletty, jollei laista muuta johdu.

Tämän lain nojalla sallittuna on kuitenkin pidettävä ehtoa, jonka mukaan:

1) hyödykkeen hinta tai osa siitä määräytyy sanotusta hyödykkeestä, siihen käytetystä tarvikkeesta tai valmistusaineesta maksetta-

van sellaisen hinnan mukaan, johon sopijapuolella ei ole merkittävää mahdollisuutta vaikuttaa;

2) korvaus hyödykkeen tai oikeuden käyttämisestä elinkeinotoiminnassa määräytyy osuutena elinkeinotoiminnan tuotosta tai liikevaihdosta;

3) hintaa tai muuta suoritusta tarkistetaan sen johdosta, että arvonlisäveroä tai muuta hinnan taikka suorituksen määrään vaikuttavaa veroä tai julkista maksua sopimuskautena muutetaan;

4) korkokannan suuruus määräytyy suhteessa toiseen korkokantaan tai suhteessa arvopaperimarkkina-äissa (495/1989) tarkoite-

tussa arvopaperipörssissä tai muussa julkisessa kaupankäynnissä taikka näihin rinnastettavassa, toisessa valtiossa toimivassa, viranomaiselta toimiluvan saaneessa arvopaperipörssissä kaupankäynnin kohteeksi otettujen osakkeiden hintojen kehitykseen;

5) sopimuksessa tarkoitettu suoritus on sidottu ulkomaan rahan kurssiin.

2 §

Poikkeukset

Tätä lakia ei sovelleta:

1) eläkettä, elatusta, elinkorkoa tai hautausapua koskevaan sopimukseen;

2) vakuutus sopimukseen, paitsi elämisen varalta otettuun vakuutukseen, jossa vakuutusmaksuja sopimuksen mukaan maksetaan vähemmän kuin viiden vuoden ajan;

3) sähkön, kaukolämmön, maakaasun tai maakaasua korvaavan kaasun toimitussopimukseen;

4) vientitakuulain (479/1962) 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettun tappion varalta annettavaan valtion vientitakuuseen;

5) julkisen kehitysavun toteutus sopimukseen;

6) sopimukseen, jotka koskevat tavaroiden tai palvelusten myyntiä ulkomaille, tavaroiden tai palvelusten hankintaa ulkomailta taikka kansainvälisiä raha- tai rahtimarkkinoita tai jotka muuten ovat kansainvälisluonteisia, vaikka sanottuihin sopimukseen muuten olisi sovellettava Suomen lakia;

7) sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 2 §:ssä tarkoitettuun sijoituskohteeseen;

8) asuinhuoneiston vuokrasopimukseen, joka on voimassa toistaiseksi tai tehty vähintään kolmeksi vuodeksi;

9) sellaiseen muun kuin asuinhuoneiston vuokrasopimukseen, joka on voimassa toistaiseksi tai tehty vähintään kolmeksi vuodeksi;

10) maanvuokralain (258/1966) 2 luvussa tarkoitettuun tontinvuokrasopimukseen;

11) muuhun maanvuokrasopimukseen, joka on tehty määräajaksi, vähintään 10 vuodeksi, ja jota vuokranantaja ei voi irtisanoa päättämään ennen sanotun määräajan loppuun kulumista muulla kuin maanvuokralaissa sääde-

tyllä perusteella tai sillä perusteella, että vuokramies ei ole täyttänyt hänelle sopimuksessa määrättyä vuokra-alueen rakentamisvelvollisuutta;

12) luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetussa laissa (343/1991) tarkoitettuun säännöllistä ja yleisesti käytettävissä olevaa henkilöliikennettä koskevaan ostosopimukseen, joka on voimassa toistaiseksi tai tehty vähintään kolmeksi vuodeksi;

13) vähintään 10 vuodeksi tehtyyn sopimukseen, jolla valtio, kunta tai muu julkisoikeudellinen yhteisö tilaa yleisen tien, rautatien, sataman tai jäänmurron kokonaisuhoito- palvelun; eikä

14) vähintään kolmeksi vuodeksi tehtyihin yleisten teiden, katujen ja muiden vastaavien yleisten alueiden hoitotyötä koskeviin hoitorakkasopimuksiin.

3 §

Indeksiehdon salliminen rakennusurakkasopimuksissa

Valtioneuvoston asetuksella voidaan sallia indeksiehdon ottaminen asetuksen voimaantulon jälkeen tehtävään rakennusurakkasopimukseen, jonka mukainen urakka-aika on vähintään 12 kuukautta. Urakkasopimuksessa sovitusta urakkahinnasta on jätettävä tarkistamatta siihen sisältyvät palkkakustannukset asetuksella tarkemmin säädetyllä tavalla.

Urakkahinnan muuta osaa tarkistettaessa saadaan indeksin muutoksesta ottaa huomioon enintään kaksi kolmasosaa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään indeksiehdon soveltamiseen liittyvistä muista ehdoista.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta muuhun asuntorakentamista koskevaan urakkasopimukseen kuin sellaiseen urakkasopimukseen, johon perustuva rakennustyö on hyväksytty aravalain (1189/1993), vuokrasuntolainojen korkotuesta annetun lain (867/1980), omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain (1204/1993), asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (1205/1993) tai asunto-osakeyhtiötalolainojen korkotuesta annetun lain (205/1996) mukaisesti lainoitettavaksi tai korkotuetta vaksi. Tällaisen työn urakka-aika saa olla 1 momentissa säädettyä lyhyempi.

4 §

Indeksiehdon salliminen muissa tapauksissa

Valtioneuvoston asetuksella voidaan muis-
sakin kuin 3 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa
sallia indeksiehdon ottaminen määrätynlai-
siin asetuksen voimaantulon jälkeen vähin-
tään vuodeksi tehtäviin sopimuksiin, joita ei
voida irtisanoa päättymään sitä aikaisemmin.

Valtiovarainministeriö voi hakemuksesta
antaa luvan hyväksymänsä indeksiehdon ot-
tamiseen yksittäiseen sopimukseen sen kes-
toajasta riippumatta, jos siihen on perusteltua
syytä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla asetuk-
sella tai 2 momentissa tarkoitettulla päätök-
sellä ei voida kuitenkaan myöntää lupaa in-
deksiehdon käyttämiseen velkasuhteessa, jo-
ka perustuu velaksiantoon tai sopimuksesta
johtuvan vastikkeen velaksi jättämiseen.

5 §

Seuraamukset

Indeksiehto, joka on tämän lain tai sen no-

jalla annettujen säännösten vastainen, on mi-
tätön.

Jos ehdon mitättömyys johtaisi kohtuutto-
muuteen, ehto voidaan osaksi tai kokonaan
ottaa huomioon tai sopimusta muulla tavoin
sovitella sen mukaan kuin varallisuusoukeu-
dellisista oikeustoimista annetun lain
(228/1929) 36 §:ssä säädetään.

6 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytän-
töönpanosta annetaan tarvittaessa valtioneu-
voston asetuksella.

7 §

Voimassaolo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2001 ja on voimassa vuoden 2003 lop-
puun.

Ennen lain voimaantuloa tehtyihin sopi-
muksiin sovelletaan lain voimaan tullessa
voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Suvi-Anne Siimes*

